

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД

УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА "КРОК"

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник голови Приймальної комісії

Н.М. Літвін
2020р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування для вступників,
для здобуття вищої освіти ступеня магістр
спеціальність 073 «Менеджмент»
освітньої програми «Якість, стандартизація та сертифікація»

Автор: Віткін Л.М., д.т.н., професор

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри управлінських технологій
(протокол № 7 від "18" лютого 2020 р.)

Завідувач кафедри В.Г. Алькема

Київ - 2020

ВСТУП

Мета вступного іспиту зі спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Якість, стандартизація та сертифікація» вищої освіти ступеня магістр – виявлення рівня знань, умінь і навичок вступників під час набуття першої вищої освіти та практичної діяльності в сфері якості, стандартизації та сертифікації.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми магістра вступники повинні мати базову вищу освіту за будь-якою спеціальністю та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі економічних, технічних, управлінських наук. Обов'язковою умовою є наявність дворічного виробничого стажу, а також вільне володіння державною та англійською мовою.

Характеристика змісту програми. Програма вступного іспиту охоплює коло питань, які в сукупності характеризують вимоги до знань і вмінь особи, що бажає навчатись у магістратурі ВНЗ "Університет економіки та права "КРОК" з метою здобуття вищої освіти ступеня магістр зі спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Якість, стандартизація та сертифікація».

Програму складено на основі дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра з менеджменту, передбачених Освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра та з урахуванням Проекту Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 “Управління та адміністрування” спеціальності 073 “Менеджмент”. Разом з тим програма враховує специфіку спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Якість, стандартизація та сертифікація» та передбачає і певні знання із менеджменту якості та навколишнього середовища, стандартизації, оцінки відповідності, зокрема теорії загального управління якістю, екологічного управління, законодавчої і нормативної бази національної системи технічного регулювання, а також міжнародних та європейських підходів, норм та правил у зазначених сферах діяльності.

Програма побудована за функціональними модулями і має міжпредметний синтетичний характер. Модулі програми відповідають функціям, які кореспондуються із функціями в рамках підготовки магістра із спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Якість, стандартизація та сертифікація».

У кожному модулі інтегровано матеріал певного функціонального спрямування. При цьому органічно поєднуються теоретичні, прикладні питання та матеріали операційного характеру, які дозволяють виявити знання й уміння вступників використовувати категоріальний апарат, аналітичне мислення, методи обґрунтувань за окремими організаційними функціями, такими, як планова, організаційна, мотиваційна, контрольна та координаційна, зокрема у сфері якості, стандартизації та сертифікації.

Порядок проведення іспиту визначається Положенням про приймальну комісію ВНЗ "Університет економіки та права "КРОК".

ПРОГРАМА

МОДУЛЬ 1. МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ НА ОСНОВІ ПРИНЦИПІВ ЗАГАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

1.1. Розвиток філософії якості та формування принципів менеджменту

Основні етапи розвитку філософії якості. Контроль якості продукції. Контроль процесів. Менеджмент якості. Планування якості. Загальне управління якістю.

Елементи стратегії загального управління якістю. Роль та місце управління якістю в загальній бізнес-стратегії організації. Основні принципи Загального управління якістю.

Орієнтація на споживача. Роль вищого керівництва. Залучення персоналу організації. Процесний підхід. Системний підхід. Прийняття рішень на основі фактів. Взаємовигідні стосунки з постачальниками. Постійне поліпшення.

1.2. Сучасні інструменти контролю якості організації

Статистичні методи контролю якості. Сім традиційних інструментів контролю якості: контрольний листок, гістограма, діаграма розсіювання, стратифікація (розшарування), діаграма Парето, критично-наслідкова діаграма Ісікави, контрольні карти.

Сім нових інструментів контролю якості: діаграма спорідненості, діаграма зв'язків, дерево видна діаграма, матрична діаграма, стрілочна діаграма, діаграма процесу здійснення програми (РБРС), матриця пріоритетів

1.3. Менеджмент організації за напрямками діяльності

Корпоративний менеджмент. Структура корпоративної системи управління.

Ключові фактори ефективного корпоративного менеджменту.

Стратегічне управління.

SWOT-аналіз. Галузевий та конкурентний аналіз; ситуаційний аналіз; організаційно-управлінський аналіз; фінансово-економічний аналіз; виробничо-господарський аналіз; аналіз кадрового потенціалу.

Менеджмент персоналу. Інноваційний менеджмент. Проект-менеджмент. Інвестиційний менеджмент. Менеджмент матеріально-технічного забезпечення компанії. Антикризовий менеджмент. Фінансовий менеджмент. Ризик менеджмент. Управління маркетингом. Міжнародний менеджмент.

МОДУЛЬ 2. ЗАКОНОДАВЧЕ, НОРМАТИВНЕ ТА КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ЯКОСТІ, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ

2.1 Рамкове і секторальне законодавство у сфері технічного регулювання

Основні закони України у сфері технічного регулювання, стандартизації оцінки відповідності, ринкового нагляду, захисту прав споживачів.

Основні положення Закону України про стандартизацію. Основні положення Закону України про оцінку відповідності. Основні положення Закону України про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності. Основні положення Закону України про акредитацію.

Приклади та характеристика діючих в Україні технічних регламентів на промислову продукцію. Структура технічних регламентів. Процедури оцінки відповідності продукції вимогам технічних регламентів.

2.2 Роль стандартизації і оцінки відповідності для забезпечення якості продукції та послуг організації

Поняття нормативного документу. Види стандартів. Принцип добровільності застосування стандартів

Способи підтвердження відповідності продукції встановленим вимогам.

Структура національної системи стандартизації. Основоположні стандарти національної системи стандартизації.

Структура національної системи оцінки відповідності. Модулі оцінки відповідності..

2.3 Вимоги до компетентності кадрів у сфері якості, стандартизації та сертифікації

Поняття компетентності. Особисті якості аудиторів. Знання та вміння. Освіта, досвід роботи, аудиторська підготовленість і досвід проведення аудитів.

Підтримування та поліпшення компетентності. Оцінювання аудиторів. Методи оцінювання. Сертифікація персоналу.

МОДУЛЬ 3. ІНФРАСТРУКТУРА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

3.1. Організаційна структура національної системи технічного регулювання

Моделі централізованої та децентралізованої системи технічного регулювання. Стратегія реформування технічного регулювання України.

Усунення конфлікту інтересів між оцінкою відповідності та державним наглядом на організаційному рівні.

Створення незалежного національного органу стандартизації відповідно до міжнародних норм.

Створення сучасної системи ринкового нагляду в Україні на основі європейського досвіду. Модернізація українських органів оцінки відповідності.

3.2. Вимоги до органів у сфері якості, стандартизації та оцінки відповідності

Нормативні вимоги до технічних комітетів стандартизації.

Нормативні вимоги до органів з сертифікації продукції. Нормативні вимоги щодо технічної компетентності випробувальних лабораторій. Нормативні вимоги до органів з сертифікації систем управління якістю. Нормативні вимоги до органів ринкового нагляду.

3.3 Функціонування державної системи сертифікації УкрСЕПРО та національної системи оцінки відповідності

Законодавство України в сфері підтвердження відповідності. Основні принципи, структура та правила Державної системи • сертифікації УкрСЕПРО. Поняття обов'язкової та добровільної сертифікації продукції.

Перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації. Реєстр державної системи сертифікації. Основні схеми сертифікація продукції в системі УкрСЕПРО. Випробування продукції з метою сертифікації.

Порядок проведення обстеження виробництва. Порядок проведення атестації виробництва. Сертифікація систем якості в системі УкрСЕПРО. Знак відповідності в системі УкрСЕПРО.

Перехід від обов'язкової сертифікації до оцінки відповідності за вимогами технічних регламентів.

Акредитація та призначення вітчизняних органів оцінки відповідності. Знак відповідності вимогам технічних регламентів.

МОДУЛЬ 4. МІЖНАРОДНІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРИНЦИПИ, НОРМИ І ПРАВИЛА У СФЕРІ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

4.1. Загальна характеристика міжнародних принципів стандартизації та оцінки відповідності

Основні принципи Угоди про технічні бар'єри в торгівлі Світової організації торгівлі.

Принципи національного режиму до імпоротної продукції та режиму найбільшого сприяння у сфері стандартизації та оцінки відповідності.

Призначення стандартів та технічних регламентів.

Функції національних органів стандартизації та оцінки відповідності для усунення технічних бар'єрів в міжнародній торгівлі.

4.2. Європейські підходи у сфері якості, стандартизації та оцінки відповідності

Сутність Нового і глобального підходів Європейському Союзу.

Законодавче, нормативне та інфраструктурне забезпечення для реалізації Нового та Глобального підходу.

Європейські директиви Нового та глобального підходу. Поняття гармонізованих європейських стандартів.

Європейські організації стандартизації.

Європейські нотифіковані органи сертифікації. Модульний підхід до оцінки відповідності продукції вимогам директив. Знак СЕ.

Принципи ринкового нагляду в ЄС.

Система швидкого оповіщення про небезпечні товари на ринку ЄС.

4.3. Міжнародне співробітництво у сфері якості, стандартизації та сертифікації

Міжнародні та регіональні організації стандартизації. Членство України в міжнародних та європейських організаціях стандартизації. Переваги від участі в міжнародній та регіональній стандартизації.

Двосторонні та багатосторонні угоди у сфері стандартизації та оцінки відповідності. Критерії взаємного визнання результатів оцінки відповідності.

Участь України у міжнародних та європейських організаціях з якості.

МОДУЛЬ 5. ПРАКТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ПОЛПШЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

5.1. Міжнародні стандарти з управління якістю та екологічного управління

Структура стандартів ISO серії 9000. Сфера застосування; відповідальність керівництва; управління ресурсами; випуск продукції; вимірювання, аналізування та поліпшення. Вимоги до документації. Методологія "Плануй-Виконуй-Перевірй-Дій" (Plan-Do-Check-Act).

Два способи постійного поліпшення.

Структура стандартів ISO серії 14000. Вимоги до системи екологічного керування. Екологічна політика. Планування. Запровадження і функціонування. Інформування. Документація. Контроль документів.

Операційний контроль. Готовність до надзвичайних ситуацій і реагування на них. Оцінювання дотримання відповідності. Перевіряння. Невідповідність, коригувальні та запобіжні дії. Контроль протоколів. Внутрішній аудит. Аналізування з боку керівництва.

Етапи розроблення та впровадження систем управління якістю та екологічного управління.

Принципи здійснення аудиту. Етапи аудиту за стандартом ISO 19011.

5.2. Моделі ділової досконалості організацій

Визначення моделі ділової досконалості.

Модель європейського фонду менеджменту якості EFQM. Критерії моделі ділової досконалості.

Методологія проведення Всеукраїнського конкурсу якості продукції (товарів, робіт, послуг) «100 кращих товарів України».

Система збалансованих показників.

Стратегія блакитного океану. Модель чотирьох дій: "скасувати - знизити - підвищити - утворити".

Сутність концепції «шість сигм».

5.3. Інтеграція систем управління за напрямками діяльності організації

Система управління безпекою та здоров'ям персоналу. Система управління соціальною відповідальністю. Система управління якістю в проєктах. Система управління інформаційною безпекою. Система управління енергоефективністю.

Модель інтегрованої системи управління на основі системи управління якістю. Спільні елементи загальної системи управління: політика, планування, впровадження та функціонування, оцінювання відповідності, поліпшення та аналіз керівництва.

Ключові елементи системи управління знаннями.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № __

1 завдання. Дайте визначення терміну «процес».

2 завдання. Сучасні принципи загального управління якістю.

3 завдання. Поясніть зв'язок між стандартизацією та якістю продукції.

КРИТЕРІЇ

оцінювання відповідей на вступних випробуваннях

Критерії визначають загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень вступників для здобуття вищої освіти ступеня магістра спеціальності «Менеджмент» освітньої програми «Якість, стандартизація та сертифікація» та встановлюють відповідність між вимогами до знань і умінь вступників та показником оцінки в балах.

Критерії реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Рівень досягнень	Оцінка (5- бальна шкала)	Оцінка (12- бальна шкала)	Оцінка (шкала від 100 до 200 балів)
відмінно	5	10-12	180-200
добре	4	7-9	150-179
задовільно	3	4-6	120-149
незадовільно	2	1-3	100-119

Відмінно – знання вступника є глибокими, міцними, системними, вступник вміє застосовувати знання для виконання завдань, вміє самостійно оцінювати різноманітні ситуації, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Добре – вступник знає істотні ознаки понять, явищ, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Задовільно - вступник відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними знаннями з дисципліни. Визначення понять дає з помилками й неточностями.

Незадовільно – відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

При оцінюванні відповіді на вступному випробуванні враховуються:

- правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх;
- самостійність суджень.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Віткін Л.М. Менеджмент якості та навколишнього середовища: Посібник для самостійної роботи студентів у 2-х книгах / Л.М. Віткін. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2007.
2. Метрологія, стандартизація, сертифікація / Л.М. Віткін, О.І. Момот, В.У. Ігнаткін, О.В. Мирошниченко, Н.В. Городничук, П.І. Самойлов // Під загальною редакцією Момота О.І. - Підручник. - К.: Університет економіки та права «КРОК», 2011 - 304 с.
3. Віткін Л.М. Сучасна система технічного регулювання України: теорія і практика / Л.М. Віткін, Г.І. Хімичева, А.С. Зенкін. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2011 - 492 с.
4. Величко О.Г. Інноваційна діяльність у сферах техніки, технології, технічного регулювання і забезпечення якості: Підручник з грифом МОН. -О.Г. Величко, А.М. Должанський, Л.М. Віткін, О.Е. Янішевський, Д.Ю. Клюєв - Дніпропетровськ.: Видавництво "Свідлер А.Л.", 2010. - 394с.
5. Віткін Л.М. Сертифікація та випробування продукції / Посібник для самостійної роботи студентів // Л.М. Віткін, М.Ю. Нечипоренко. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2005. - 154 с.
6. Віткін Л.М. Міжнародні та європейські норми і стандарти у сфері технічного регулювання: Посібник для самостійної роботи студентів / Л.М. Віткін. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2006 - 284 с.
7. Величко О. Н. Основи стандартизації: теорія та практика. Підручник. / О.Н. Величко, Л.В. Коломієць, Т.Б. Гордієнко. - Одеса: ВМВ, 2009. - 390 с.
8. Хомяков В.І. Менеджмент підприємства / 2-ге вид., перероб. і доп. / В.І. Хомяков. - Київ: Кондор, 2005
9. Друкер П. Ф. Енциклопедія менеджмента / П.Ф. Друкер. - М.:Издательский дом "Вильямс", 2004. - 432 с. - Пер. с англ.
10. Пилипенко А.А. Менеджмент: Підручник / А.А. Пилипенко, С.М. Пилипенко, І.П. Отенко. - Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005.- 456 с.
11. Стадник В.В. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник / В.В. Стадник, М.А. Йохна. - К.: Академвидав, 2006. - 468 с.
12. Стригунова М.М. Сертифікація: теорія і практика: навч. посіб. /М.М.Стригунова.— Севастополь: СНУЯЕ та П, 2012.— 384 с.
13. Салухіна Н.Г. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг: підручник / Н.Г. Салухіна, О.М. Язвінська. — 2-е вид., перероб. і доп. — К.: ЦУЛ, 2013. — 426 с.
14. Мазур І.І. Управление проектами: учеб. пособ. / И.И. Мазур, В.Д. Шапиро, Н.Г. Ольдерогге. - Издательство Омега-Л, 2009. - 960 с.
15. Стадник, В. В. Менеджмент: підручник / В. В. Стадник, М.А. Йохна. -Вид. 2-ге вип., доп. - К.: Академвидав, 2007. - 472 с. - (АЛЬМА-МАТЕР).
16. Тріщ Р.М. Сертифікація продукції: навч. посіб. / Р.М. Тріщ, Д.А. Янушкевич, Л.Ю. Шубіна, Е.В. Білецький; УПА. КНТЕУ. — К.: Освіта України, 2012. — 520 с.
17. Туленков, М. В. Сучасні теорії менеджменту: навчальний посібник / М. В. Туленков. - К. : Каравела, 2007. - 304 с.
18. Чемберс, Г. Микроменеджмент/ Г. Чемберс. - М. : Претекст, 2007. - 250 с. - Пер. с англ.
19. Яцура, В. В. Менеджмент: навчальний посібник / В. В. Яцура. - Львів : Тріада Плюс ; К.: Алерта, 2008. - 444 с.
20. Фомин В.Н. Квалиметрия. Управление качеством. Сертификация. Курс лекцій / В.Н. Фомин.- М.: Ассоциация авторов и издателей "ТАНДЕМ".Издательство "СКМОС", 2000. - 320 с.
21. Шаповал М.І. Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: Підручник / М.І.Шаповал. - 3-є вид. - К.:Європейський університет, 2000:2001. - 174 с.
22. Боженко Л.І. Управління якістю, основи стандартизації та сертифікації продукції: Навчальний посібник / Л.І.Боженко О Й Гутта -Львів: 2001.- 176 с.

23. Зиньковская Н.В. Сертификация: теория и практика: Учебно-практическое пособие для вузов / Н.В.Зиньковская, М.В. Макаренко О.В. Сельская. - М.: ПРИОР, 2002. - 192 с.
24. Сюткин Г.Н. Сертификация безопасности и качества услуг: Учебное пособие / Г.Н.Сюткин, М.Ю. Семенов. - М.: Дело и Сервис, 2003. - 176 с.
25. Примакова Е. Сертификация продукции, товаров, работ, услуг / Е Примакова. - Х.: "Фактор", 2001. - 140 с.